

Ἐπεὶ δὲ τέλος μὲν ἀνθρώπου θεὸς καὶ ἡ περὶ αὐτὸν αἰδῖος
 ἔλλαμψις, ὁ δὲ βίος ἐς αὐτὴν ἀνθρώπῳ πεπέρασται, ἤκιστα λυ-
 πητέα δεῖν οἶμαι, οὐδὲ δακρυτέα τῷ λόγῳ λογισμῶ κρείττονι καὶ
 τῷ ποτὲ γοῦν ἐλπίζειν ὄψεσθαι τοὺς οἰχομένους χρωμένοις. Ἄγα-
 5 θὸς γὰρ ὁ θεὸς καὶ τούτῳ καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις ἄπειρος ὢν
 πρῶτον μὲν τὸν νοερὸν ἐκεῖνον ὅστις ποτὲ ἐστὶν ἐδημιούργησε κό-
 σμον, ἐκεῖνον μόνον δυνάμενον ἔσον νοῦς τε καὶ βούλησις· τᾶλλα
 γὰρ τῆς ὕλης ἐξῆπται, ἧς ὁ ῥηθεὶς διάκοσμος ἄμοιρος· εἶτα,
 βουλόμενος δημιουργῆσαι τὸν ἄνθρωπον, πρῶτον μὲν κἀνταῦθα
 10 τοιοῦτον τὸν αἰσθητὸν παρήγαγε κόσμον, τοσοῦτον ἔξοντα λόγον
 πρὸς τὸν δημιουργηθῆσόμενον ἄνθρωπον, οἷον οἰκία πρὸς ἐνοι-
 κοῦντας ἢ οἷον, εἰ βούλει, πρὸς ἀθλοῦντας καὶ ἀγωνιζομένους τὸ
 θέατρον. Οὐδὲ γὰρ μόνον, ὡς ἔοικε, χῶρος γενέσεως ἀνθρώπων ὁ
 κόσμος γεγένηται τῷ κτίστῃ θεῷ, ἀλλὰ καὶ θέατρον ἀγώνων καὶ
 15 στάδιον ὅσα τε ἄλλα τῆς ὁμοίας ἐστὶ δυνάμεως, ἐν ᾧ πένταθλον
 μὲν οὐ, ψυχῶν δὲ ἀγῶνες καὶ ἄθλοι πολλῶ μείζους ἐκείνου καὶ
 τιμιώτεροι πεφύκασιν γίνεσθαι. Ἐπειτα δὲ καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον δη-
 μιουργήσας τὸν ἄνθρωπον, οὗ ἕνεκα κόσμος καὶ πᾶσα κτίσις ἐγ-
 κόσμιος, οἷον ἀθλητὴν αὐτὸν ἔθετο καθάπερ ἐν τινὶ σταδίῳ μέσῳ
 20 τῷ γε παντὶ, ἀθλοθέτης μὲν ὢν καὶ ἀγωνοθέτης αὐτὸς, ἄθλον δὲ
 οὐ κόντινον προτιθεὶς οὐδ' ὅς ἐκ δάφνης ἢ τινος τῶν τοιούτων πλέ-
 κεται στέφανος, ἀλλ' ὅπερ αὐτὸς ἀπείρῳ μεγαλοπρεπείᾳ κἀνταῦθα

4. ὄψεσθαι NΠB: ὄψεσθε ἀλλ' ἐν τῇ κάτω ἕνεκα τοῦ τέλους τοῦ φύλ-
 λου δηλώσει ἧς πρώτης λέξεως τοῦ ἐπομένου (exclamans) ὄψεσθαι A

6. ὅστις ποτὲ ἔγραψα: ὅστις ποτε E ἐστὶν NΠB: ἐστὶν A

7. ἐκεῖνον ἔγραψα κατὰ τὸν Παραμυθητικὸν ἐπὶ τῇ μητρὶ: ἐκεῖ-
 νο ΠB A: ἐκεῖνος N τᾶλλα ἔγραψα: τ' ἄλλα E 8. ἐξῆπται
 NΠB: ἐξῆπται A 9. κἀνταῦθα NΠB: κἀν ταῦτα A

10. τοιοῦτον NBA: τοιοῦτο Π 11. δημιουργηθῆσόμενον
 NBA: δημιουργη^{θη}σόμενον Π: δημιουργησόμενον A 12. ἀγω-
 νιζομένους NBA: ἀγωνιζαμένους Π 15 ὅσα NΠ: ὅσα BA

ἐστὶ A: ἐστὶ NΠB 18. οὗ NBA: οὗ Π 21. οὐ κόντι-
 νον NΠB: οὐ κόντινον οὐ κόντινον A ἢ τινος ἔγραψα: ἢ τινός E

χρώμενος τὸ τιμιώτατον τῶν ὄντων καὶ τελεώτατον ἠτοιμάσατο
 χρήμα, λέγω δὲ αὐτὸν πάλιν αὐτὸν, τὸ ἄπειρον ὄν, τὸ νῶν ἀπάντων
 καὶ λογικῆς ἡστινοσοῦν φύσεως τέλος, τὸ ὑπερκείμενον καὶ κοινὸν
 τοῖς οὖσιν ἅπασιν ἀγαθόν. Ἐχρῆν γὰρ τῷ ὄντι τὸν ἀπείρω συμ-
 παθεία περὶ τὴν λογικὴν φύσιν καὶ τὰ ὄντα πάντα κεχρημένον 5
 θεὸν τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ ἀθλοθέτην καὶ ἀριστεῖον, τὸ μὲν ὅτι μό-
 νος αὐτὸς ἐν οὖσι κοίρανος τε καὶ βασιλεὺς, τὸ δ' ὅτι τῶν ὄντων
 ἐν οὐδὲν ἐκείνου τελεώτερόν τε ἐκείνου καὶ τιμιώτερον, οὐδ' ὅπερ
 ἂν γένοιτο λογικῆς ποτε φύσεως ἔσχατον τέλος καὶ ἀγαθόν· οὐ τί
 ἂν τις ἐπινοία γοῦν ἀναπλάσαιτο παραδοξότερόν τε καὶ συμπαθέ- 10
 στερον; Ἐγὼ πολλάκις ἐμαυτοῦ γινόμενος, ὧ παρόντες, καὶ τὴν
 περὶ ἡμᾶς τοῦ μεγάλου θεοῦ πρόνοιαν ἀναπεμπαζόμενος τε καὶ
 θεωρῶν, γάννυμαι μὲν καὶ χαίρω καὶ πάσης ἡδονῆς ἐμπίπλωμαι
 τὴν ψυχὴν, οὐκ ἐκπλήττεσθαι δὲ οὐκ ἔχω, τὴν ἄπειρον ἐκείνου
 περὶ ἡμᾶς ὄρων ἀγαθότητα. Ὅς πρὸς τῷ ἔξ οὐκ ὄντων ἡμᾶς ἐπὶ 15
 τὸ εἶναι παραγαγεῖν καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ εἰκόνα δημιουργῆσαι
 τᾶλλα τε πάντα καὶ τὸ πᾶν τοῦθ' ἡμῖν διὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν
 καὶ πολιτείαν χαρίσασθαι, ἐῷ λέγειν ὅτι καὶ ἑαυτὸν ἐκένωσε μέχρι
 δούλου μορφῆς, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου γενόμενος καὶ σχήματι
 εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἔπαθέ τε καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, ἵν' ἡμεῖς 20
 ἀπαθανατισθῶμεν καὶ τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα κομισώμεθα, προσέτι
 καὶ τὴν αἰδίων ἐκείνην καὶ μακαρίαν ἀπόλαυσιν ἐχαρίσατο, ἑαυτὸν
 ἡμῖν αἰδίων τροφήν, ὡς εἴρηται, καὶ ἀπόλαυσιν χαριζόμενος.

Τούτων τί γένοιτ' ἂν ἄλλο μεῖζον ἢ καὶ παραδοξότερον, φαίην
 δ' ἂν καὶ φιλανθρωπότερον; Οὐδὲ γὰρ εὖ παθεῖν ὄντες ἄξιοι, 25
 παρὰ θεοῦ πεπόνθαμεν εὖ, ἀντὶ θνητῶν ἀθάνατοι καὶ ἀντὶ φαύ-

1. ἠτοιμάσατο NBA: ἠτοιμάσατο Π 2. αὐτὸν ΠΒΑ: αὐ-
 τὸν Ν 4 τῷ ὄντι ἔγραψα: τῶντι Ε 16 αὐτοῦ Β: αὐτοῦ
 ΝΠΑ 17. τᾶλλα ἔγραψα: τ'ἄλλα Ε τε Α: τὲ ΝΠΒ
 18. ἐκένωσε NBA: ἐκένω Π 19. μορφῆς NBA: μορφῆς ἐκ τοῦ
 τὸ πρῶτον γραφέντος μορφῆν Π 21. ἀπαθανατισθῶμεν ΝΠΒ:
 ἀποθανατισθῶμεν Α 22. ἀπόλαυσιν NBA: ἀπόλαυσις Π

λων σπουδαῖοι γενόμενοι· οὐδ' αὖ ἀξίως διὰ τῆς ἡμετέρας ἀρετάς
 τε καὶ κατορθώματα τὴν θείαν ἀπόλαυσιν κομιζόμεθα, ὡσπερ
 τινὰ κότινον ὁ παλαίων ἢ ἄθλον ὁ τι ἂν εἴποι τις ὁ γ' ἐν Ὀλυμ-
 πιά νενικηκώς. Πόσα γὰρ ἂν ἀγωνίσαιτο τις ἐν τῷδε τῷ βίῳ ἢ
 5 πόσα κατὰ τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἂν τις στήσαιτο τρόπαια·
 πόσους δ' ἂν ὑποσταίη καὶ κινδύνους καὶ πόνους, φαίην δ' ἂν καὶ
 θανάτους ὑπὲρ τοῦ τὴν μακαρίαν ἐκείνην ἀπόλαυσιν ἀξίως αὐτοῦ
 τε καὶ τῶν βεβιωμένων κομίσασθαι; Οὐδ' εἰ μυρία μὲν πάθοι
 δεινὰ, μυρίους δ' εἰ οἶόν τ' ἦν ὑποσταίη θανάτους, ἀξίως ἂν ποτε
 10 διὰ ταῦτα τοῖς ἐλπίζομένοις στεφάνοις στεφανωθείη. Τίς γὰρ λόγος
 τῶν ἡμετέρων ἐνταῦθα ἄθλων πρὸς τὰ ἐτοιμασθέντα ἡμῖν ἄθλα
 καὶ ἀγαθὰ, ὡσπερ τις λόγος ἢ κοινὸν πεπερασμένου πρὸς ἄπειρον;
 Ἔχει γε μέντοι λόγον ἐν ἄλλοις· ὡς γὰρ ἄθλος ἄθλου καὶ κατόρ-
 θωμα κατορθώματος, οὕτω καὶ ἄθλον ἄθλου καὶ στέφανος στε-
 15 φάνου καὶ ἀπλῶς ἀπόλαυσις ἀπολαύσεως διενήνοχε, τὸ μὲν διὰ
 τὴν ἄπειρον τοῦ μεγάλου θεοῦ περὶ ἡμᾶς ἀγαθότητα, τὸ δὲ ἵνα
 τὸ δίκαιον σώζηται κατὰ λόγον τῷ δικαιοτάτῳ κριτῇ τε καὶ ἀθλο-
 θέτῃ, τὰς ἀμοιβὰς τῶν πόνων ὡς πρὸς τρόπον δικαίως οὐκ ἀρι-
 θμητικῶ, γεωμετρικῶ δὲ λόγῳ παρέχοντι. Οὕτως ὑπὲρ ἄποντα
 20 νοῦν καὶ λόγον ἢ τῶν ἡμετέρων ἄθλων καὶ ἰγώνων ἀντιμισθία τε
 καὶ ἀντίδοσις οὐ κατὰ τὸ ὀφείλημα τῶν ἔργων, ὡς ἔφθην εἰπὼν,
 ἀποδιδομένη, κατὰ χάριν δὲ τοῦ μεγαλοδώρου θεοῦ τοῖς εἰς αὐ-
 τὸν ἠλπικόσι παρεχομένη.

Οὕτως οὐ μόνον τὴν ἡμετέραν περὶ τὸ εὖ παθεῖν ἀξίαν, ἀλλὰ
 25 καὶ πᾶσαν ἠντιναοῦν ἔννοιαν ἢ περὶ ἡμᾶς ὑπεραίρει τοῦ μεγάλου
 θεοῦ καὶ φιλανθρωπία καὶ ἀγαθότης, τοσαῦτα καὶ οἶα τοῖς νομίμως

- 2-3. ὡσπερ τινὰ ἔγραψα: ὡσπερ τινὰ E 8. τε ἔγραψα: τὲ E
 9. οἶόν NPB: οἶον A 10. διὰ ταῦτα NPB: διαταῦτα A
 ἐλπίζομένοις PBA: ἐλπιζόμενοις N 12 τις ἔγραψα: τίς E
 17. δικαιοτάτῳ NBA: δικαιοτάτῳ Π 18-19. ἀριθμη-
 τικῶ NB: αριθμητικῶ ΠA 20. ἀντιμισθία NBA: ἀντισθία Π
 τε ἔγραψα: τὲ E 21. τὸ Π: λείπει NBA ὀφείλημα AP:
 ὀφείλημα B: ὀφείλημα N

τὸν ἐνταῦθα διαθλήσασι βίον οὕτω λαμπρῶς, οὕτω μεγαλοπρέ-
 πῶς, οὕτω δάψιλῶς ἄγαν δωρησάμενός· Τόιοῦτόν οὖν ὄντων ἃ
 θεὸς μετὰ τὴν τοῦ βίου τοῦδε καὶ τῶν ἐνταῦθα δεινῶν ἀπάντων
 ἀπάλλαγὴν τοῖς ἐς αὐτὸν ἠλπικόσιν οὕτω μεγαλοπρεπῶς, ὡς
 εἰπόντες ἔφθημεν, ἠτοιμάσατο, εἰ θανῶν τις ἐξ ἀνάγκης ἀπήλθε 5
 καὶ δεινῶν μεγάλων ἀπήλλακται, πρὸς δὲ καὶ τῆς θείας ἐκείνης
 ἐπελάβετο μοίρας, ἣ μόνῃ λογικῇ ψυχῇ τελειοῦται καὶ θεὸς πως
 ἕτερος γίγνεται, συγγνάσομεν τε καὶ ἀνοιμώξομεν, σχῆμά τε ἅπαν
 καὶ ὄντιναοῦν ἐρῶσθαι λόγον εἰπόντες ὅλοι τοῦ πένθους καὶ τῆς
 ἀνίας ἐσόμεθα, εἴτ' ἐν τῷ τῶν ἀπάντων τοῦ προσήκοντος ἐσόμεθα 10
 σχήματος; Ἡ πῶς οὐχ ἅπας ὅστις οὖν ἐν ἡμῖν ἀνατέτραφθαι λο-
 γισμὸς ἐντεῦθεν εἰκότως ἂν νομισθεῖη, εἰ χαίρειν μὲν ἐφ' οἷς ἀλ-
 γεῖν ἔδει, ἀκρῦειν δ' αὖ πάλιν ἐφ' οἷς ἐχρῆν οὐ λυπεῖσθαι δεῖν
 νομιόμεν καὶ τούτῳ καθάπερ ἀρχῇ τινι πεισθησόμεθα παντὸς
 οὔτιναοῦν λόγου καὶ αὐτῆς ἀποδείξεως κρείττονι; 15

Ταῦτ' οὖν εἰδὼς, θειότατε βασιλεῦ, καὶ λογιζόμενος οἷός ἦν
 ὁ μέγιστος ἡμῖν βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὃν ἡ φύσις οὕτω θεοῦ κινου-
 τος καὶ βουλομένου ἄγαλμα πάντων ὧν ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις ἠνεγκεν
 ἀγαθῶν, φέρε μὲν ἀνδρείως τὸ πάθος, ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔξω φύσεως
 οὐδὲ παρὰ λόγον ἐπιξυμβάν, τῆς δ' ἦν ἔσχεσ ἀνίας, ὅτι λιπῶν 20
 ἡμᾶς ὄχετο, καθάπερ σῶμα ψυχῇ, πολλῶν τε ἄλλων οὐκ ἀγαθῇ
 μοίρᾳ καὶ δὴ καὶ τῆς ἐκείνου στερηθέντας οὐκ ἀνευδαίμονος δε-

4. ἐς ἔγραψα: εἰς E 5. θανῶν ΠΒΑ: θανόν N ἐξ ἀνάγκης
 ἔγραψα: ἐξανάγκης E 8. γίγνεται ἔγραψα: γίνεταί E συ-
 γνάσομεν ΝΒΑ: συγγνάσομεν Π σχῆμά ἔγραψα: σχῆμα E
 τε Α: τὲ ΝΠΒ ἅπαν ΝΒΑ: ἅπαν Π 9. ὄντιναοῦν ἔγραψα: ὄν-
 τινούν E 10. ἀπάντων ΝΒΑ: ἀπάντων Π 16 Ἐντεῦθεν ἀρχε-
 ται καὶ πάλιν τὸ κείμενον ἐν τῷ M βασιλεῦ ΝΠΒΑ: βασιλεὺς ἐκ
 βασιλέων M 17. ἡμῖν ΝΠΒΑ: λείπει M 18. ἔχοι ἔγραψα: ἔχει E
 ἠνεγκεν ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ κειμένου ΝΠΒΑ: ἠνεγκα πρόσθετον ἀνω-
 θεν M 19 ἐξ ἀνάγκης ΠΑΜ: ἐξανάγκης ΝΒ οὐκ ΝΠΒΑ: ουκ M
 20. ἐπιξυμβάν ΝΠΒΜ: ἐπὶ ξυμβάν Α 21. τε ΠΑΜ: τὲ ΝΒ
 ἀγαθῇ ΝΒΑΜ: ἀγαθῇ Π 22. μοίρα καὶ δὴ ΝΠΒΑ: τύχη M

ξιάς, αντίθετος ἦν ἐκεῖνος ἔσχεν εὐδαιμονίαν νυνὶ, πάντων μὲν ἔξω
 γενόμενος τῶν ἐν τῷ βίῳ δεινῶν, τοῦ μακαρίου δὲ τέλους τῆς εὐ-
 ζωίας ἐκείνης ἐπιλαβόμενος οἷς ἄριστα καὶ ὡς ἐχρῆν αὐτὸς μὲν
 ψυχὴν τε ἅμα καὶ βασιλείαν ἐκόσμησεν, ἡμεῖς δὲ πεπόνθαμεν εὖ
 5 ὑπὸ βασιλέως φιλοσόφου ψυχῆς. Τί γὰρ τῷ μεγίστῳ βασιλεῖ τῶν
 ἀγαθῶν οὐ προσῆν ἢ ποῖον ἀρετῆς εἶδος οὐ μεθ' ὑπερβολῆς ὄσης
 ἐκτῆθη καὶ ὡς οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδέν; Οὐκ ἔθνος μὲν ἀπάντων
 ὡς εἶπεῖν τὸ σεμνότατον, γένος δὲ βασιλεῖς, ἐκ βασιλέων αὐ καὶ
 αὐτός; Οὐ λαμπρῶς ὑπὸ τῷ μεγάλῳ πατρὶ πᾶν ὅ τι ἂν εἴποι τις
 10 τῶν ἀγαθῶν ἐπαιδεύετο, πατρὶ τε ἅμα τῷ αὐτῷ καὶ διδασκάλῳ
 χρησάμενος, οὐχ ὡςπερ ὁ τοῦ Πηλέως τῷ Χείρωνι; Οὐ πάντας
 μὲν ἐνίκᾳ τῷ κάλλει, κρείττων δὲ ἀπάντων ἦν τῇ ῥώμῃ τοῦ σώ-
 ματος; Οὐ Τεθκρος ἦν ἀντικρυς ἐπὶ τοξείᾳ καὶ Πάνδαρος; οὐχ
 ὅστισοῦν θεὸς ἐπὶ θήρᾳ σοφός; οὐκ Ἄρης αὐτὸς ἐν μάχαις καὶ
 15 ὅστις ἄλλος ἐν πολέμοις θαυμάζεται; Τί δ' ἂν λέγοι τις ὄσας μὲν
 ὑπὲρ τοῦ γένους ὑπερορίας ὑπέστη, ὄσα δὲ τρόπαια κατὰ βαρβάρων
 ἐστήσατο ὄσα τε ἄλλα μυρία φρονήσει χρησάμενος ὑπὲρ τῆς τῶν
 Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ὡςπερ τις Παλαμήδης ἄλλοτε ἄλλως ἐμη-
 χανήσατο, νῦν μὲν κινδύνους ἀποσοβῶν, νῦν δὲ ὑποσαίνων ἐλ-
 20 πίσιν, ὥστ' ἄξια σφῶν αὐτῶν ὀψὲ γοῦν καὶ τῆς ἐλευθερίας φρονῆ-
 σαι τοὺς ἡμετέρους, καὶ ὧν πρῶην οὐδ' ἀκούειν ἔφερον τοῦνομα,
 τούτοις οὐκ ἄνευ θράσους ἀντεπιέναι, οὐκ ὀλίγους τε ἐκείνους
 οὐ πολλοὺς αὐτοὺς τρέψαι; Χωρὶς δὲ τούτων, οὐ φιλοσοφία τὴν

4 ἐκόσμησεν NBAM: ἐκόσμησαν^{εν} Π 7. ἀπάντων NBAM:
 εἰ πάντων Π 9. αὐτὸς M: αὐτοὶ NΠBA 10. ἐπαιδεύετο

NBAM: ἐπέδευετο Π 11 (καὶ 13). οὐχ NBAM: οὐχ' Π ὡςπερ
 NBAM: ὡςπερ Π 12. ἀπάντων NBAM: ἀπάντων Π 14. ὅς-
 τισοῦν NΠB: ὡς τισὶν A: ὡς τισὶ M 15. τις NΠB: τὶς AM

μὲν NΠBA: λείπει M 16. ὑπὲρ τοῦ γένους ὑπερορίας NΠBA:
 ὑπερορίας ὑπὲρ τοῦ γένους M κατὰ NΠBA: κατὰ τῶν M

17. φρονήσει ἐν τῷ κειμένῳ ΠAM: φρονήσει ἐν τῇ ᾧ διὰ παρα-
 πεμπτικῶν σημείων / . NB 20. ὥστ' NΠBA: ὥστε M αὐτῶν NΠ:
 αὐτῶν BAM 22. τε A: τὲ NΠBM 23. αὐτοὺς NMBA: αὐτῶν M

βασιλείαν ἐκόσμησεν, οὐ πρᾶξιν μὲν ἅπασαν λόγῳ ποιῶν διετελεῖ, λόγον δ' αὖ πάλιν ἐκίρνα πράξει, φρόνησιν μὲν τιμῶν μετὰ σοφίας αἰεὶ, σοφίαν δὲ οὐκ ἄνευ ἐκείνης ἐν λόγῳ πλείστῳ ποιούμενος; Οὐ πάσας ξυλλαβῶν εἶχε τὰς ἀρετὰς ὅσαι τε τῶν ἡμετέρων καὶ ὅσαι τοῖς ἔξω κοιναί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ὡς οὐκ 5 ἐνταῦθ' αὖτε μακαριώτερος ἦν παντὸς οὐτινοςοῦν τοῦ παρὰ Σόλωνι μακαρίου τε καὶ εὐδαίμονος, ἐκεῖ δὲ αὖ οὐ τῆς ἀρίστης ἐκείνης μακαριότητος ἔτυχεν, ὑπὲρ ἧς πᾶν ὀτιοῦν ἐν κόσμῳ καὶ ἅπαν μυστήριον;

Τί οὖν ἀνοιμώζειν ὧ ξυνήδεσθαι χρὴ ἢ τί δεῖ δακρῦειν ὅν αὖ- 10 τὸς εὐδαίμονα τῶ ὄντι τῆ μεταστάσει νενόμικας; Ἄφες, ὧ μέγιστε βασιλεῦ, ἐκεῖνα τοῖς μικρολόγοις καὶ οἱ τὸ φρόνημα γυναιξὶ μᾶλλον εἰκόασεν, ἐπτοημένοι μὲν μόνοις τοῖς ὀρωμένοις καὶ ὅσα πρὸς αἰσθησὶν ἡδέα νενόμισται, πρὸς οὐδὲν δὲ ὑψηλὸν, πρὸς οὐδὲν ὑπὲρ αἰσθησὶν, πρὸς οὐδὲν αἰδίων καὶ μόνιμον ἢ βέβαιον ἀφορῶν- 15 τες, ἀλλὰ χαμαὶ ἔρποντες καὶ τὸ τοῦ νοῦ μετέωρόν τε καὶ ὑψηλὸν βία τῶ ὄντι καὶ παρ' ἀξίαν καθέλκοντες. Σὺ δ' ὁ τὰ πάντα χρηστός τε καὶ μέτριος, τοσοῦτον δακρῦσας ὅσον ἐν ὀφθαλμοῖς τὰ δάκρυα στῆσαι, τοσοῦτόν τ' αὖ ἀνοιμώξας ὅσον μηδὲ οἰμώζοντι εἰκέναι, ἐκεῖνον μὲν εὐδαίμονα νόμιζε καὶ μακάριον, τοιούτου τέλους τυ- 20 χόντα, οὐ πάντες μὴ οὐ τυχεῖν μάλ' ἂν εὐξαιντο, τοῦ δ' ἡμετέρου

3 αἰεὶ ΠΑ: αἰεὶ Ν: λείπει Μ 6. ἐνταῦθ' αὖτε ἔγραψα: ἐνταῦθα Ξ 8. μακαριότητος ΠΒΑΜ: μακαριώτερον Ν

11. τῶ ὄντι ἔγραψα: τῶντι Μ: λείπει ΝΠΒΑ τῆ μεταστάσει ΝΠΒ: τῆ Α: λείπουσι Μ 13. εἰκόασιν ΝΒΑΜ: εἰκόασιν Α

15 αἰσθησὶν ΝΒΑΜ: αἰσθησὶν Π βέβαιον Μ: βεβηκὸς ΝΠΒΑ 16. ἔρποντες ΝΒΑΜ: ἔρποντες Μ 17. τῶ ὄντι Μ: τῶντι Ν: τῶντι ΠΒΑ 19. τοσοῦτόν ἔγραψα: τοσοῦτον Ξ τ' Μ: τε Ἀ: τὲ ΝΠΒ μηδὲ ΝΠΑ: μὴδὲ ΒΜ οἰμώζοντι ΝΠΒ: οἰμώζειν τε Μ: οἰμώζειν τί Α 20-21. τοιούτου τέλους τυχόντα Μ: τοιούτου τυχόντα τέλους ΝΠΒ: τοιούτου τυχόντα Α: 21. μάλ' Μ: μάλα ΝΠΒΑ

τούτου γένους καὶ τῆς κοινῆς ταύτης τῶν Ἑλλήνων ἐστίας
 ἀγαθῆ μοίρα νυνὶ δικάίως τὴν βασιλείαν δεξάμενος, γένου περὶ
 ἡμᾶς ὡς εἰώθεις καὶ οἷος περὶ πάντας ἀνθρώπους ὁ μέγας βασι-
 λεὺς ἐκεῖνος θεός, οὗ τὴν βασιλείαν ὄσαι ὦραι μιμούμενος καὶ
 5 πρὸς ἐκείνην ὡς οἶόν τε τὴν σὴν παρεξετάζων ἀρχὴν οὐκ ἔστιν
 ὅτ' οὐ νομίμως ἄγαν ὠφθῆς διωκηκῶς τὸ ὑπήκοον καὶ οἶον πολι-
 τικῶς. Ὅρας ὅσοι τε τῶν ἐν τέλει καὶ ὅσον ἐν Πόλει σύστημα
 αὐτὴν τε ταύτην τὴν κοινὴν τοῦ γένους ἐστίαν, ὃν εἶχομεν κοινὸν
 σωτήρα καὶ πρύτανιν ἀπολωλεκότας, εἰς σὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεί-
 10 νειν καὶ μονοθύ θεὸν ἄλλον ἐπὶ σωτηρίᾳ νυνὶ τῶν ὅλων ἐφρονη-
 κότα νομίζειν. Τούτων ἀγαθῆ τύχη πατήρ τε ἅμα καὶ κυβερνήτης
 γενόμενος, τοὺς τῆς ἀρχῆς οἰακας βασιλικώτατα στρέφων, σῶζε
 μὲν ἅπαν ὑπήκοον, ἄλλοτε ἄλλως φερόμενον καὶ ὡςπερ τινὰ ναῦν
 μάλ' ἀδυνάτως χειμαζόμενον κύμασί τε ἅμα καὶ ὅπερ ἔχει πληρώ-
 15 ματι, φάνηθι δὲ αὐτὸς σωτὴρ ἀπάντων καὶ κηδεμῶν καὶ οἶον τὸν
 τῆς Ἀλκιμῆνης γῆς ἀπάσης ἔφασαν Ἕλληνας. Σοὶ τε γὰρ ἐντεῦ-
 θεν ἀπάσης ὄρος εὐδαιμονίας προσγένοιτ' ἂν, ἡμεῖς τε εὖ ἔξομεν,
 ὅφ' οὐ παθεῖν ἐχρῆν εὖ παθόντες καλῶς, οὐς οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἔδει
 κατὰ τὴν κοινὴν τύχην ἀνθρώπων πταῖσαι καὶ δευτέρους βαρβά-
 20 ρων οὕτως ὀφθῆναι. Εἶρηκα.

1 τούτου γένους ΠΒΑΜ: τούτου γένους μένοντος κενού δι' ἐν
 γράμμα ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο λέξεων Ν 2. νυνὶ ΝΠΒΑ: καὶ Μ
 3. εἰώθεις ΠΒΑΜ: εἰώθεις Π 4. ὄσαι ΝΠΒΑ: καὶ ὄσαι Α
 7. τε ἔγραψα: τὲ Ξ ὄσοι Ξ: γραπτέον ὄσους; πόλει ΜΒ:
 πόλεσι ΝΠΑ: 8. αὐτὴν τε ΑΜ: αὐτὴν τὲ ΝΠΒ 10. θεὸν
 ΝΠΒΑ: θεὸν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος θεός Μ ἄλλον ΝΒΑΜ:
 ἄλον Π 12 βασιλικώτατα ΝΠΑΜ: βασικώτατα Π 13. ὡςπερ
 τινὰ Π: ὡςπερ τινὰ ΝΒΑΜ 14. ἔχει ΝΠΑΜ: ἔχει οὐδενός ἀντα-
 ποκρινομένου εἰς τὸ σημεῖον ἐν τῇ ῥα Α 15. κηδεμῶν ΝΒΑΜ: ∴δε-
 μῶν ἐν τῷ κειμένῳ, ἐν δὲ τῇ ῥα ∴.κη Π 16. ἀπάσης ΝΒΑΜ:
 ἀπάσης Β 17. ὄρος εὐδαιμονίας ΝΠΒΑ: εὐδαιμονίας ὄρος Μ
 τε ΠΑΜ: τὲ ΝΒ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ Η ΠΕΡΙ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΟΝ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΝ

Χρυσοῦν ἔφασαν γενέσθαι γένος ποτέ, Κρόνος ὅτ' οὐρανῶ ἐμ-
βασίλευε, γένος μάλιστα μὲν οἶον χρυσὸς τοῖς ἐφ' ἡμῖν ἐν τῷ
παντὶ διαπρέπον καὶ ὄσα κόσμος ἀνδρὶ, οὐχ ἤκιστα δὲ καὶ οἷς ἄλ-
λως αὐτάρκες τὸ μακάριον γένοιτ' ἂν καὶ οὐκ ἄπο θείας πάνυ
ζωῆς οὐδ' ἧς μοίρας εἴληχε τὸ δαιμόνιον. Ἐχρῆν γὰρ τὸ πρῶτον, 5
οἶμαι, γενῶν τοιοῦτό πως προνοία κατεσκευάσθαι καὶ οἶον πόρρω
μὲν εἶναι τοῦ σιδήρου, ἐγγύτατα δὲ τῷ πορρωτάτῳ τοῦ μηδενὸς
ἢ φαύλου ἢ ὄτῳ φύσις κακία, καθάπερ ἑαυτῷ τάγαθόν. Εἰ μὲν οὖν
ὄντα ταυτὶ ἢ ἄλλως τοῖς τῶν Μουσῶν κατόχοις χαριέντως περι-
λοσόφηται, ἐκεῖνοί τε ἂν εἶδειεν καὶ οἷς οὐκ ὀλίγα μέλει τῶν 10
ποιητῶν. Ἐγὼ δὲ, μέγιστε βασιλέων, σοῦ τῶν Ἑλλήνων ἀγαθῆ
τύχη νυνὶ βεβασιλευκότος, χρυσοῦν μὲν ἀντικρυς γένος σκοπῶν

Περιλαμβάνεται ἐν τῷ Παρισιακῷ 1191, φ. 21^α-24^β, αἰῶνος ιε' (N),
Παρισιακῷ 817, φ. 157^α-164^α, αἰῶνος ις' (Π), Βατικανικῷ 1089A φ.
132^α κ. ε', αἰῶνος ις' (B), Ἀμβροσιακῷ M 41 sup., φ. 63^β - 74^β,
αἰῶνος ιε' (A), Μαδριτεῖω 115 (4636), φ. 160^α-171^α, αἰῶνος ιε' (M).

Ἐπιγραφή Τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου - Παλαιολόγον ΝΠ: Τοῦ αὐτοῦ
Ἰωάννου - Παλαιολόγον Β: Τοῦ αὐτοῦ βασιλικὸς πρὸς Κων-
σταντῖνον τὸν αὐτοκράτορα Α: Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον
βασιλικός Μ Ἐν τῷ Β ἄνω νεωτέρῃ χειρὶ καὶ ταῦτα: Jesus Christus
rex, κάτωθεν δ' αὐτῆς Ejusdem in Constantinum imperatorem.

1. γενέσθαι γένος ΝΠ: γένος γενέσθαι ΒΑΜ 3. οὐχ
ἤκιστα Μ: οὐχῆκιστα ΝΠΒΑ 5. εἴληχε ΝΠΒΑ: ἔλαχε Μ

6. τοιοῦτό Μ: τοιοῦτον ΝΠΒΑ 10. ἐκεῖνοί τε ἔγραψα: ἐκεῖνοι
τὲ ΝΒΑΜ: ἐκεῖνον τὲ Π εἶδειεν Μ: οἶδειεν Β: οἶδοῖεν ΝΠΑ

μέλει ΝΠΒΑ: μέλει ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος μέλλει Μ

εύρισκω τοὺς ἡμετέρους, χρυσοὺς δ' αὖ χρόνους καὶ βίον οἶον ἦσαν
 ἐκεῖνοι, τᾶλλα δὲ πάντα χρυσᾶ, φαίην δ' ἄν καὶ χρυσοῦ παντὸς
 προτιμότερα. Τὸ γὰρ αὐτόν σε τῶν Ἑλλήνων ὡςπερ ἐκ μηχανῆς
 ἄρχοντα νῦν ὀφθῆναι, οὕτω θεοῦ κινουόντος καὶ βουλομένου, πάντα
 5 μὲν τὰγαθὰ κεκτημένον, πάντας δ' εὖ ποιεῖν προθυμούμενον μη-
 δέν τε ἄλλο προὔργου πεποιημένον ἢ τὴν τοῦ γένους ὄσαι ὥραι
 κηδεμονίαν καὶ οἷς ἄν ἀμείνους βαρβάρων ὀφθεῖεν Ἕλληνες οὐ
 χρυσοῦν, οἶμοι, βίον οὐδ' ὄσα μόνον ἐκείνου πέρι τοῖς ποιηταῖς
 ἐξυμνήθη, ἀλλ' ὅτι περ εὐδαιμονίας κεφάλαιον καὶ ὀτιοῦν ἐν οὔσι
 10 χρηστὸν ἐς τὸν ἡμέτερον βίον εἰσάγει. Πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐτυχία
 τῶ ὄντι ξυνόντων οἱ νυνὶ χρόνοι ἢ ὅτε τρεῖς τοῦ ἔτους καρπὸν ἀν-
 θρώποις αὐτομάτη ζείδωρος ἔφερεν ἄρουρα, τοῦτο μὲν ὅτι οὐχ
 οὕτως ἠδέα δοκεῖ τὰ πρὸ τῶν οὐχ ἠδέων χρηστὰ, τοῦτο δ' ὅτι
 καὶ πλείω τὰ παρ' ἡμῖν ἀγαθὰ, φαίην δ' ἄν καὶ ἀμείνω καὶ μᾶλ-
 15 λον ἀνθρώποις προσήκοντα. Τίνα δὴ, τίνα; Σοὶ μὲν, δι' οὐ πᾶσιν
 ἡμῖν ἐκτῆθη τὰ κάλλιστα, γένος ἅπαν Ἑλλήνων διὰ ταῦτα χάριν
 εἰσόμεθα, ἡμῖν δὲ αὐτοῖς ἱεράν νυνὶ πανηγυριν ξυστησάμενοι,
 πολὺ μείζω προσπορισόμεθα κροτοῦντες καὶ παιανίζοντες ἠδονὴν
 ἢ πάσας ὀποιαστιναςοῦν ἑορτάς τε καὶ πανηγύρεις ἄγοντες ἕτεροι.
 20 Ἡ σὲ μὲν στεφανωτέον στεφάνῳ οὐχ οἶός ποτε χρυσῶ καὶ λίθοις

2. τᾶλλά ἔγραψα: τᾶλλα NΠAM: τ'ἄλλα B 3. προτιμότερα NΠBA: προτιμότερα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος προτιμότερα M 5 δ' M: δὲ NΠBA 6. προὔργου ἔγραψα: προὔργου E 7. κηδεμονίαν ΠBAM: κηδαιμονίαν N
 8. πέρι τοῖς ΠBAM: περιτοῖς N 9. ἐξυμνήθη ΠBAM: ἐξυμνήσθη N ὀτιοῦν ΠBAM: οτιοῦν N 10. ἐς NΠBA: εἰς M
 11. τῶ ὄντι N: τῶόντι BAM: τῶόντι Π 13. ἠδέα NΠBA: ἠδέα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἠδέα M 14. τὰ NΠBA: τῶν M
 18. μείζω NΠBA: μείζω ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος μείζων M
 19. ἑορτάς AM: ἑορτάς NΠB 20. μὲν NΠB: μὲν γὰρ AM
 στεφανωτέον NBAM: λείπει Π οἶός ποτε ἔγραψα: οἶός ποτε E

ἢ ἀνθεσι γένοιτ' ἄν, ἀλλ' οἷον ἐκ λόγων πλέκουσι Χάριτες· ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς περιστάντας ἄδειν χρεῶν οἷς αὐτός τε ἅμα καὶ ὁ ἄριστος κεκόσμηται βασιλεὺς, ὡς οὐδὲν ὄν τῶν πάντων βέλτιον οὐδ' ἐφ' ᾧ μᾶλλον ἄν τις ἠσθείη ἢ βασιλείαν ὑπογράφεσθαι λόγῳ, δι' ἧς εὖ ἔχουσι πόλεις, τό τε χρυσοῦν αὐτὸ πάλιν ἐπανήκει νῦν γένος. 5
Καὶ δὴ ῥητέον οὐχ ὅσα δεῖ οὐδ' οἷα δεδυνήμεθά τε καὶ βεβουλήμεθα, ἀλλ' οἷα ἄν τῷ καιρῷ προσφορώτατα γένοιτ' ἄν καὶ ὧν λεχθέντων οὐτ' ἀδολεσχίας φευξόμεθα κόρον τε οὐδένα ταῖς ἀκοαῖς προξενήσομεν.

Οὐκ ὀλίγων οὖν ὄντων οἷς ἄνθρωποι κατὰ τε πόλεις καὶ ἔθνη 10 τὸν σφῶν αὐτῶν ὅπωςδηποτοῦν διατάττονται βίον, βασιλείας οὐκ ἔστιν ἐν οὐδέν, οἶμαι, θειότερόν τε καὶ ὑψηλότερον. Τό τε γὰρ πλῆθος ἅπαν οὐκ ἀστασίαστον, εἰ μὴ πρὸς ἐν ὄλως ἀνάγεσθαι δύναίτο, τό τε μὴ πλείους ἐνός τοὺς ἀρίστους ἐν πολιτείαις εἶναι μίμημα θεῖον τῷ ὄντι καὶ οὐκ ἄπο τῆς ἐν τῷ παντὶ ξυμφωνίας 15 καὶ τάξεως. Εἰ δ' ἐκεῖνό γε πόλις ὅπερ τὸ πᾶν, κάκεινο ἄν εἴη τὸ πρὸς ὃ πόλις ἐς ὅπερ τὸ πᾶν· ἐν δὲ ἐκεῖνο καὶ τῶν ὄντων δήπου τὸ ἄριστον. Καὶ μὴν πολιτεία τῆς τοῦ παντός, οἶμαι, διακοσμήσεως μίμημα· μιμεῖται γὰρ ἢ τέχνη τὴν φύσιν καὶ νοῦς ὁ πράττων τὸν ἐπιστήμονα. Σειρὰ δὲ τὰ ὄντα καὶ ἄλλο ἄλλου τελεώτερόν 20 τε καὶ τιμιώτερον, ἕως ἄν ἐς αὐτό τις ἤκων ἐστήξῃ, τῶν ὄντων ἀπάντων τὸ τελεώτατον. Ἄνιόντι μὲν γὰρ, ἐξ οὗ μὲν εὐθύς γέ-

3. κεκόσμηται ΝΠΑΜ: κεκόσμηται ἀλλ' οὐδὲν ἀνταποκρίνεται ἐν τῇ ᾠξ εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον Β 5. ἐπανήκει ΝΠΒΑ: ἐπανήκε Μ νῦν ΝΒΑΜ: ἦν Π 6. οὐχ ΝΒΑΜ: οὐχ' Π 7. γένοιτ' ΝΠΒΑ: γένοιντ' Μ 8. τε Α: τὲ ΝΠΒΜ: 9. προξενήσομεν ΝΠΒΑ: προξενήσομεν ἐκ τοῦ προξενήσομαι Μ 11. ὅπωςδηποτοῦν ΝΠΒΑ: ὅπωςδηποτοῦν ἐκ τοῦ ὅπωςδήποτοῦν Μ

14. δύναίτο ΠΒΑΜ: δύνατο Ν ἐνός ΝΒΑΜ: ἐνός Π 15. τῷ ὄντι ἔγραψα: τῶόντι Ν: τῶόντι ΠΒΑΜ 16. ἐκεῖνό ἔγραψα: ἐκεῖνο Ξ κάκεινο ΝΠΒΜ: κάκειο Α 22. ἀπάντων ΝΒΑΜ: ἀπάντων Π τελεώτατον ΝΠΒΑ: τελεώτατον ἐκ τοῦ τελεώτερον οὗ μὲν ΝΒΑΜ: οὗ Ἄ ἐν τῷ κειμένῳ, μὲν ἐν τῇ ᾠξ Π

νοιτ' ἂν αὐτῷ τὸ μὴ ὄν ἢ ὅπερ ἐν οὐσι ταύτῳ ἐκείνῳ νενόμισται, πρὸς δὲ ἐκεῖνο, μεθ' ὃ τῶν ὄντων ἐν οὐδὲν τελεώτερον· κατιόντι δ' αὖ πάλιν, ἐξ οὗ μὲν τουτί, πρὸς δὲ αὖ ἐκεῖνο, τό γε μὴ ὄν, εἰ πρὸς τὰ ὄντα ἀντεξετάζοιτο. Οὐκοῦν κἀνταῦθα βασιλεία μὲν ἂν
 5 εἴη τῶν ἐν πόλει πάντων τὸ τελεώτατον, ἄλλα δ' ἂν ἄλλως ἔχοιεν τῷ ἐξ αὐτῆς ἀποστήματι· καὶ πολιτεύοιτο δ' ἂν οὕτως τὰ ἐν τῇ πόλει καλῶς, ὥσπερ ἐκεῖ τὰ ὄντα πολιτεύεσθαι βούλεται· ἐς ταῦτο δ' οἶμαι φέρον ἐστὶ καὶ ὅπερ ἐξύμνησεν ὁ τοῦ Μέλητος Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ, λέγων, εἰς κοίρανος ἔστω, εἰς βασιλεὺς, ᾧ
 10 ἔδωκε Κρόνον παῖς ἀγκυλομήτεω σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σοφίσι βουλευῆσιν. Ἄλλως γὰρ ὁμοῦ χρήματα πάντα ἂν γένοιτο καὶ τάξεις μὲν οὐδαμοῦ, ἀταξία δὲ πανταχοῦ, ἄνω καὶ κάτω τὰ τῶν ἀνθρώπων ἄγουσα τε καὶ φέρουσα. Εἰ δ' ἀριθμὸς μὲν τὰ ὄντα ὅσα τε φύσει καὶ ὅσα τέχνῃ ξυνίσταται, ἀρχὴ δ' ἐκείνου τὸ
 15 ἐν, ἐξ οὗ τε αὐτῷ τὸ εἶναι τό τε πέρατι χρῆσθαι καὶ οὐ μὴ παρόντος οὐδ' ἂν αὐτὸς τὴν ἀρχὴν εἴη οὐδέ τι τῶν ἐκείνου μερῶν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἄνευ ἐνὸς τοῦ πρώτου τῶν ὄντων ἂν τι ξυσταίῃ οὐδ' ὧν ἢ τέχνῃ τὸ αἷτιον, ἀλλ' ἦτοι αὐτό τι ἂν εἴη μὴ ὄν ἢ αὐτόματον γένοιτο.
 20 Χωρὶς δὲ τούτων, ἐν ἐνὶ μὲν ὄντα τὰ ὄντα καὶ τοῦ αὐτοῦ μετέχοντα λόγου σώζεται τε ἅμα καὶ τελεώτερα λέγεται, πληθύνόμενα δὲ ἄλλως καὶ τοῦ ἐνὸς ἐκπεσόντα δεῖται μὲν τοῦ ἐνὸς,

1. ταύτῳ ἔγραψα: ταυτὸν Ξ νενόμισται NBAM: ἐνόμισται Π 2. δὲ NΠBA: δὴ M 3. τουτί NΠBA: τουτί ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ταυτί M 4. κἀνταῦθα βασιλεία NΠBA: κἀνταῦθα βασιλείας M 6. τὰ NBAM: λείπει Π 7. ταῦτο NΠA: ταυτὸ BM 8. ἐστὶ NBAM: ἐστὶν Π 9 ᾧ ΠBAM: ᾧς N 10. σκῆπτρόν ἔγραψα: σκῆπτρον Ξ τ' ἠδὲ ΠBA: τῇ ξυν δὲ N: ἠδὲ M 14 ὅσα ΠAM: ὅσα NB ξυνίσταται NΠBA: καθίσταται M 16. τὴν ἀρχὴν NΠM: τὴναρχὴν BA 18. τὸ NΠBM: το A 22. ἄλλως NΠBM: ἄλλως A ἐνὸς NMA: ἐνὸς Π

ὥσθ' ὅλως τῶν ὄντων ὑπάρχειν, ἐκείνου δὲ ἀμαρτόντα τοῦ τε χο-
 ροῦ τῶν ὄντων ἐκπίπτει καὶ οὐκέτ' ἐστὶν ἐξαίφνης οἰχόμενα.
 Ὅλως δὲ σώματι μὲν ζώου πᾶν ὀτιοῦν πληθὸς ἔοικε, βασιλεία δὲ
 κεφαλῇ ἢ ὁ τι κεφαλῆς πρότερον. Ἐκ τε γὰρ ἐκείνης μιᾶς οὔσης
 ἦν ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις τῷ παντὶ πρόσθεσι δύναμις, καὶ ζῆ μὲν ἐν- 5
 τεῦθεν τοῦ ζώου πᾶν ὀτιοῦν, ἐργάζεται δὲ ἐκείνοις ἅ ἂν ἐκάστω
 παρὰ τοῦ πρώτου προσήει, ἔκ τε βασιλείας αὐτῆς, μιᾶς μὲν καὶ
 αὐτῆς οὔσης, πάντα δὲ δυναμένης, εὖ μὲν ἔχουσι πόλεις καὶ δε-
 ξιώτατα πολιτεύονται, οἷς δ' ἂν αὐταῖς ἐκεῖνο προσγένοιτο, ταυτὶ
 δὲ ἅπαντα δαιμονίως πανταχοῦ φοιτᾷ παρ' αὐτῆς, καὶ γίνεται 10
 τῷ ὄντι βασιλεία ταῖς πόλεσιν οἷον καρδίᾳ τῷ ζῳῷ ἢ ἥλιος τῷ
 παντὶ, φαίην δ' ἂν καὶ οἷον θεὸς τῷ γε ζύμπαντι. Ταῦτά τοι γρη-
 γορεῖ μὲν ἐς αἰεὶ βασιλεία καὶ τοσοῦτον κήδεταί τῶν ὑφ' αὐτὴν
 χωρῶν τε καὶ πόλεων, ὅσον νηὸς κυβερνήτης, μᾶλλον δὲ τι καὶ
 πλέον, ὅσον ἐκείνῳ μὲν ἔργον ἢ σωτηρία μόνον τῶν ἐμπλεόντων, 15
 βασιλεία δὲ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείω σοφίζεται, μείζω
 δῆλα δὴ καὶ θειότερα· σκοπεῖ δὲ ὅσαι ὥραι ὅπως ἂν εὖ ἅπασι γέ-
 νοιτο, τίθησί τε νόμους καὶ δικάζει κοσμίως, καὶ οὓς μὲν σπου-
 δαίους ἔχειν ὄρα, τούτους ἀσπάζεται καὶ τιμᾷ, οἱ δ' ἂν οὐ πόρρω
 κακίας εἶεν, τούτους βδελύττεται καὶ κολάζει, χαίρει τε εὖ ποιούσα 20
 μᾶλλον ἢ ὅτῳ ἂν τὸ εὖ παθεῖν γένοιτο. Εἴθ' ἵππικὴν μὲν καὶ κυ-

2. οὐκέτ' ἐστὶν NBA: οὐκέτ' ἐστὶν M: οὐκέστιν Π

3. ὀτιοῦν NBAM: ὀτιοῦν Π 5. τις NIBM: τις A

6. ἅ NIIBA: ὁ M 11. τῷ ὄντι ἔγραψα: τῶντι N: τῶντι

II BAM 12. ταῦτά NIIBA: ταῦτα M 13. ἐς αἰεὶ NIIBA:

ἔσαι M αὐτὴν IBA: αὐτὴν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος αὐτῇ M:

αὐτὴν N 14. τε NIIBA: τὲ M νηὸς NIA: νηὸς ἐκ τοῦ τὸ

πρῶτον γραφέντος νηῶν B: νεῶς M 15. μόνον M: μόνη NIIBA

17. δῆλα δὴ ἔγραψα: δηλαδὴ E ὥραι NBM: ὥραι IA

ἂν IB: λείπει NAM 18-19. σπουδαίους M: σπουδαίως

NIIBA 20. τε ἔγραψα: τὲ E 21. τὸ NBAM: λείπει Π

μὲν NBAM: μὴν Π

βερνητικὴν καὶ ὄσαι περ ἐκάστης ἐφροσύνησιν ἐπιστῆμαι σπου-
 दाῖα καλῶς ποιῶντες νομίζομεν καὶ χρηστὰ, ὅτι περ ἢ μὲν ἵππους,
 ἢ δ' ἐμπόρους, ἢ δ' ἄλλο τι σώζει τῶν ὄντων καὶ τὸν ἡμέτερον
 βίον διακονοῦσα κοσμεῖ· δεῖται γὰρ οὐχ ἑνὸς μόνου ὁ βίος, ὡς
 5 ἔοικεν, οὐδὲ δυοῖν ἢ τριῶν, ἀλλ' ὅσοις αὐτό τι ὄν ἀτελέστατον
 αὐταρκέστατον γένοιτ' ἄν. Βασιλείαν δὲ οἷς οὐ τοῦ εἶναι μόνον
 ἔθνεσιν ὄλοις καὶ ὄλαις πόλεσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι ταύτη περί-
 στιν, ἅπαντα μὲν οὔσαν τῶ πάντα ποιεῖν δεδυνῆσθαι, μηδενὸς δὲ
 ὄντος τῶν ἀγαθῶν, ὅπερ ἂν ἄνευ τῆς ἐξ αὐτῆς προνοίας ἐς τὸν
 10 τῶν ἀνθρώπων βίον φοιτήσοι, τί νομιστέον ἢ τίσι κοσμητέον
 ὄνόμασιν, ἢ δῆλον ὅτι χρῆμα θειότατον καὶ οἷς τὸ πρῶτον
 αἴτιον αἴτιον ὄνομάζεται; Τῶν τε γὰρ ἐν ἀνθρώποις πραγμάτων,
 οἷς αὐτοῖς ἀμνητέπη θεῶ παραπλησίως εἶναι σπουδῆ, βασιλεία
 δήπου τὸ ἀρίστον καὶ ὧ μάλιστα ἂν εἴη τάγαθοῦ ἐφικέσθαι. Ἐκεῖνο
 15 γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν ὅπερ θεὸς ἐν φύσει καὶ τῶ παντί,
 ἢ τε διὰ πάντων ἤκουσα τοῦ βασιλέως προμήθεια, δι' ἧς τὰ τῶν
 ὕπηκόων εὔ ἄγαν ἔχει καὶ σώζεται πράγματα, αὐτῆς ἀντικρυς
 μίμημα τῆς θείας προνοίας, ἢ διὰ παντὸς ἐφικνουμένη τοῦ γε
 παντὸς οὐδὲν ἔξω τοῦ κοινοῦ λόγου τῶν ὄντων ἔᾱ, οὐδ' ἔνια μὲν
 20 εὐνοία τινὶ διατελοῦσα τηρεῖ, ἐνίοις δὲ ἂν ὧσιν ἄχθεται καὶ
 φθονεῖ, ἀλλὰ, πάντων ἐπιεικῶς δήπου προνοουμένη, πάνθ' ὁμοίως

1. περ ΠΒΑΜ: παρ Ν ἐκάστοις Π: ἐκάστοις μετὰ διάξε-
 σιν Ν: ἐκάστης ΒΑΜ 3. δ' Μ: δὲ ΝΠΒΑ ἢ ΝΠΒ: ἢ ΑΜ
 ἄλλο ΠΑΜ: ἄλλό ΝΒ 4. ἐνὸς ΝΒΜΑ: ἐνὸς Π μόνου Μ:
 μόνον ΝΠΒΑ 6 αὐταρκέστατον ΝΒΑΜ: ἀταρκέστατον Π
 9. ἀγαθῶν ΝΒΑΜ: ἀγαθῶν ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἀγαθὸν
 10. φοιτήσοι ΝΠΒ: φοιτήσει ΑΜ 11. δῆλον ὅτι ΝΠΒΜ:
 δηλονότι Α πρῶτον ΝΠΒ: πρότερον ΑΜ 12. αἴτιον αἴτιον Μ:
 αἴτιον αἴτιον Α: αἴτιον ΝΠΒ 13. αὐτοῖς ΝΠΒΑ: αὐτῆς Μ
 ἀμνητέπη ΝΠΒ: ἀμνητέπη ΑΜ 14. τάγαθοῦ ΝΒΑΜ:
 τάγαθοῦ Π 15. ἐν τοῖς ΝΠΒΑ: λείπει πΜ 18. διὰ ΝΠΒΜ:
 δια Α τοῦ γε ΝΠΒΑ: γε τοῦ Μ 21. πάντων ΝΠΒ: πάντοτε ΑΜ

λόγω τινὶ φυλάττειν ἐθέλει καὶ εὖ ποιεῖν ἐπὶ προφάσει μὲν ὄλως οὐδεμιᾶ, οὐδ' ὅπως ἂν χάριν αὐτῇ τὰ σωζόμενα τῆς σφῶν αὐτῶν σωτηρίας καὶ ὧν ἀπέναντι ὡς πρὸς τρόπου τοῖς εὖ παθοῦσιν ἦντιν- οῦν ἀπομνημονεύοι, μόνω δὲ δήπου τῷ οὕτως ἐπεφυκέναι καὶ ὅπερ ἔχει ξύμφυτον ἀγαθῷ. Δι' ἃ δὴ καὶ τῆς τοιαύτης εὐποιίας ὁ 5 τρόπος, πάσας ἄλλας ὁποιαστίνας οὖν νικῶν ἀξιώματι, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν οὐ τὴν ὑπερβολὴν ὅση τις ἐστὶ τῆς διὰ πάντων ὄσαι ὦραι διηκούσης προνοίας ἐνδείκνυται. Οὐ μὴν ἄλλ' εἴ τι πατέρες υἱέσι, βασιλεία τοῖς ὑπηκόοις, μᾶλλον δὲ, εἰ δεῖ τι τῶν ἀκριβεστέρων εἰπεῖν, ἐφάμιλλα ταῦτα ἀλλήλοις, οἶμαι, θεός, πατήρ τε καὶ βα- 10 σιλεὺς, πλὴν εἰ μὴ τῷ τρόπῳ διοίσει ἢ τῇ λαχούσῃ τὰ ὄντα τάξει καὶ ὅσον ἂν ἐκάστῳ τῶν ὑφ' αὐτὰ προσγένοιτ' ἂν ἀριθμοῦ. Οὐκοῦν ὄσαι ἂν παρὰ γονέων υἱέσιν ἐθέλοι γίνεσθαι, τοσαῦτα παρὰ βασι- λέως τοῖς ὑπηκόοις καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐνοίας, φαίην δ' ἂν καὶ ἀμείγονος, ὅσω τὸ εὖ εἶναι τοῦ εἶναι καὶ τὸ κοινῇ πράττειν εὖ τοῦ 15 ἰδία θεϊότερον· οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ πλείω τοῖς ὑπηκόοις τὰ παρ' αὐτῆς ἢ ὄσαι παρὰ τῶν φυσάντων ἐκείνοις, ὡςπερ, οἶμαι, καὶ πλείω τὰ παρὰ τῆς προνοίας ἢ τῆς βασιλείας εὐρήσει τις ἐξετάζων. Ὅσα γὰρ πατήρ, ὡς εἴρηται, τοσαῦτα καὶ βασιλεὺς καὶ ὄσαι περ οὗτος, ἐκεῖνα δὴ καὶ θεός. Οὐ μὴν ὄσαι ἂν ἐκεῖνος, 20 τοσαῦτα ποιήσοι καὶ βασιλεὺς, οὐδ' ὄσαι περ οὗτος, ταῦτα ἂν καὶ πατήρ. Γίγνεται γὰρ ὡς περιεχόμενά τε καὶ περιέχοντα, καὶ γέ-

2. οὐδεμιᾶ ΝΠΒΜ: οὐδὲ μιᾶ Α 3. πρὸς ΝΠΒΑ: πρὸ Μ
 3-4. ἦντινοῦν ΝΒΑΜ: ἦντινοῦν Π 7. ὄση Μ: ὄση ΝΠΒΑ
 ἐστὶ ΝΠΒΑ: ἐστὶ Μ 8. διηκούσης ΝΒΑΜ: διηκούσας Π
 ἐνδείκνυται ΝΠΒΑ: ἐνδείκνυται ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος
 ἐνδείκνυτε Μ 9. τι ΝΠΒΑ: λείπει Μ 12. αὐτὰ ΝΠΒΑ: αὐτὰ
 ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος αὐτὰ Μ 13. ἐθέλοι ἔγραψα: ἐθέλει Ε
 14-16. καὶ μετὰ - ὑπηκόοις ΠΒΑΜ: λείπους: Ν 17. αὐτῆς
 ΝΠΒΜ: αὐτῆς ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος αὐτοῖς Α 18. τις Μ:
 τις ΝΒΑ: τῆς Π 21. ποιήσοι ΝΠΒ: ποιήσει ΑΜ 22. γί-
 γνεται ΝΠΒΜ: γίνε^γται Α

νοιτο δ' ἂν διὰ ταῦτα θεὸς μὲν βασιλείας, βασιλεία δὲ γονέως
ιδέα τε καὶ παράδειγμα.

Τοιοῦτον, ὧ μάλιστα βασιλεῦ, ἡ βασιλεία χρῆμα τῷ βίῳ καὶ
οὕτω ταύτη μάλιστα πάντων τὰ τῶν ἀνθρώπων σώζεται πρά-
5 γματα. Εἰ δέ τῳ ταῦτα μὲν οὐκ ἀρέσχει τῶν ἐπὶ σοφίᾳ γνωρίμων,
ἄλλην δέ τινα πόλιν οἰκίζει καὶ πολιτείαν ἐς τὸν βίον εἰσάγει,
εὐδαίμονά τε καὶ σοφὴν, ὡς ἐνόμιζεν, ἐσομένην, στέψαντες αὐτὸν
ἐρίῳ καὶ καταχέαντες μύρω, παρ' ἄλλοις ἐάσωμεν οἴχεσθαι,
καθάπερ αὐτὸς περὶ τὸν Ὅμηρον ἀπεφώνησε, μὴ μεταδιδούς
10 αὐτῷ τῆς αὐτοῦ πόλεώς τε καὶ ἦν ἐν ψυχῇ μόνῃ ξυνεστήσατο
πολιτείαν. Ἄμεινον γὰρ ἐπομένους, οἶμαι, τῷ ζύμπαντι λόγῳ καὶ
ἦν τὸ πρῶτον ἐν οὖσιν οὐκ ἄνευ σοφίας ἐν τῷ παντὶ ξυνέθηκεν
ἄρμονίαν ἔξω δοκεῖν ἐνίοις ἀμηγέπη τοῦ λόγου φέρεσθαι ἢ τῶν
ψιλῶν ἐχομένων πραγμάτων καὶ ὧν αἰτία μόνῃ ψυχῇ σοφοῦς ἐν-
15 τεῦθεν νομίζεσθαι τὰ τε θεῖα τὰ τε ἀνθρώπινα. Τὸ μὲν γὰρ ἐστί,
παραδείγματι χρωμένοις τῷ κρείττονι, μὴ ἄνευ λόγου ποιεῖν, τὸ
δὲ τοῦ λόγου τῶν ὄντων οὐ πάνυ τοι φροντιστέον, ἡγησαμένους οἷς
μέτρον ὁ λόγος αὐτὸς ἐφέστηκεν ἡμῖν αὐτοῖς μόνοις πείθεσθαι
μηδὲ τὰ πλεῖστα πιστευομένοις καὶ ὅσα ἂν ἐν ψυχῇ μόνῃ γένοιτο.
20 Ἄλλὰ δὴ τίνι καὶ ποῖῳ ποτὲ ἀνθρώπων τὸ τοιοῦτον προσγε-
νόμενον σχῆμα αὐτὸ μὲν μήθ' αὐτοῦ μήτ' ἄλλου του τῶν ἀπάν-
των ἂν χειρόν ὀφθείη, ἡμᾶς δὲ αὐτοῦς μὴ ὅτι γε σεσωκός, ἀλλὰ

1. διὰ ΝΠΒΜ: δια Α 2. τε ΑΜ: τὲ ΝΠΒ 7. ἐνόμιζεν
ΝΒΑΜ: ἐνόμιζεν Π στέψαντες ΝΠΒΑ: στέψαντες ἐκ τοῦ τὸ
πρῶτον γραφέντος στρέψαντες Μ 8. ἐάσωμεν ΑΜ: ἐάσομεν ΝΒ:
ἐ^ασομεν Π 10. αὐτοῦ Μ: αὐτοῦ ΝΠΒΑ 11. ἐπομένους
ΝΒΑΜ: ἐπομένους Π 13. ἀμηγέπη ΝΒΑΜ: ἀμηγέλη Π
18. μόνοις ΝΠΒΑ: λείπει Μ 19. μηδὲ ἔγραψα; μηδὲ Ε
20. ποτὲ ΝΠΒΑ: ποτε Μ 21. ἄλλου ἔγραψα: ἄλλοῦ Ε
22. μὴ ὅτι ἔγραψα: μηότι ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος μηότι Μ:
μηότι Ν: μηότι ΠΒΑ γε ΝΒΠΜ: λείπει Α σεσωκός
ΝΠΒΑ: σεσωκός ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος σεσωκός Μ

δὴ καὶ εὖ ποιοῦν εἰκότως ἂν εἶη, πάντα μὲν ἔχον οἷς τοῦ προσή-
 κητος αὐτῷ γένοιτ' ἂν σχήματος, πάντα δὲ ἐργαζόμενον οἷς ἐθνῶν
 τε καὶ πόλεων καὶ ἀπλῶς τοῦ ζύμπαντος οἷόν τέ ἐστι προνοεῖσθαι.
 Οὐδὲ γὰρ ἅπαντος, οἶμαι, τηλικούτον τι χρῆμα, τὴν βασιλείαν,
 δεξάμενον ὑπὲρ τῶν ἀρχομένων φροντίζειν κάκεῖνο παρ' αὐτοῖς δ
 εἶναι καὶ σώζειν ὅπερ ἐν ἵπποις ἠνίοχος καὶ ἐν νηὶ κυβερνήτης ἢ
 ἄλλος ἄλλο τι μάλιστα παραπλήσιον, ἀλλ' ὧ ἂν αἰ τοῦ Διὸς
 προσηγοραὶ ζύμπασαι γένοιτο μόναι τῶν ἄλλων, ἐπιεικῶς τὸ
 βασιλέως ἦθος καὶ τὴν βασιλικὴν διάθεσιν παριστᾶσαι.

Τὸν δὴ τοιοῦτον, ὧ ἂν μάλιστα γνησίως ἡ βασιλεία προσῆι, 10
 λόγῳ μὲν αὐτὸς ἡμῖν ἀμηγέπη δεικνύειν ἐπιχειρῶ, τὰ ἦθη τε αὐ-
 τοῦ καὶ τὴν διάθεσιν οἷα τις ἐν βραχεῖ παραλαμβάνων ὡς ἔνεστιν.
 Ὅρατε δὲ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, οὐκ ἄνευ ἀγαθῆς ἡμετέρας
 τύχης ἐπὶ τοῦ βασιλείου θρόνου τοῦδε καθήμενον. Ὁ γὰρ αὐτὸς
 ἡμῖν ἀνδριάς τοῦ χρηστοῦ βασιλέως ὅστις ποτὲ γένοιτ' ἂν καὶ ὅν 15
 ὡς βασιλέα χρηστὸν αὐτὸς πάλιν ἐγκωμιάζειν αἰρούμεθα, ὡςθ' ὅσα
 ἂν εἴποι τις περὶ τοῦ βασιλέως ἡμῖν, τσαῦτα ἂν εἶη καὶ περὶ τοῦ
 χρηστοῦ βασιλέως, τοῦ ἀνδριάντος, λέγω, δεδηλωκῶς, ὡςπερ
 ὅσα γε καὶ περὶ ἐκείνου, τσαῦτα ἂν ἔχοι λέγειν καὶ περὶ τοῦδε.

2. αὐτῷ NBA: αὐτῷ ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος αὐτῷ M:
 αὐτῷ Π 3. ἀπλῶς AM: ἀπῶς NB: ἀπῶς Π τέ BM: τε NΠA
 προνοεῖσθαι ΠAM: προνοεῖσθαι ἐκ τοῦ πρῶτον γραφέντος προ-
 θεῖσθαι B: προνθεῖσθαι N 5. ὑπὲρ NBAM: ὑπερ Π 7. ἄλλο
 NΠB: ἀλλό AM 10. μάλισα τῶν γραμμάτων ἰς γραφέντων ἐπὶ
 ἐτέρων διεσβεσμένων μέλανι, διὸ ἐπανελήφθη καὶ πάλιν ἐν τῇ ὧ αὐτῷ M:
 μάλα NBA: μάλα πρὸ δὲ αὐτοῦ διεσβεσμένον μᾶλλον ὅπερ ἤρχισε
 διορθόνων εἰς μάλλα Π 11 ἀμηγέπη NBAM: ἀμηγέπη Π τε A:
 τὲ NΠBM 12. οἷα ἔγραψα: οἷά M: οἷα NΠBA 15. ὅστις
 ποτὲ ἔγραψα: ὅστις ποτε E 16. αἰρούμεθα ΠBAM: αἰρού-
 μεθα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος αἰρούμεθα N 17. τσαῦτα
 NΠAM: τσαῦτα ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος τῶσαῦτα B
 18. λέγω NΠB: λείπει AM 19. ἔχοι NΠAM: ἔχοι ἐκ τοῦ τὸ
 πρῶτον γραφέντος ἔχει B λέγειν NΠB: λείπει AM